

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMINDA OKUTULAN DERSLERİN İÇERİKLERİ
GÜZ YARIYILI

BİLİMSEL ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ VE ARAŞTIRMA YAYIN ETİĞİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Bilimsel yöntem, araştırma yöntemlerin gruplandırılması; literatür tarama ve problemin tanımlanması, örnekleme yöntemleri, veri toplama araçları, nicel araştırma desenleri, nitel araştırma desenleri, bilimsel raporlaştırma; eğitim araştırmalarında problemlere yönelik verileri elde ederken kullanılacak nicel ve nitel istatistik teknikler, nicel ve nitel verileri analiz teknikleri, teorik ve pratik düzeyde tanıtımlar ve uygulamalar, bilim etiği ve bilimsel etiğe uygun olmayan davranışlar.

EDEBİ TENKİT VE METİN İNCELEME YÖNTEMLERİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Edebî tenkidin ve metin inceleme yöntemlerinin aşama ve özellikleri, metinler üzerinde uygulanması. Tanzimat edebiyatından bugüne edebîyat tenkidi hakkında eser veren ve çalışan aydınların çalışmaları; metin inceleme yöntem ve teknikleri, metin yapısı ve metin türlerinden hareketle yapısal inceleme yöntemleri. Dersin Amacı: Edebî metinlerde türe ve yapıya yönelik inceleme yöntemini belirleyip uygulayabilmek, edebî tenkidin aşama ve özelliklerini kavrayarak uygulamaya dönüştürebilmek. Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikler: Edebî tenkidin aşama ve özelliklerini kavrar ve metin üzerinde uygulama yapar. Edebî tenkidin Türkiye'deki ve dünyadaki tarihî gelişimi hakkında bilgi sahibi olur.

DİL ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ I (T:3 U:0 AKTS:6)

Dil gelişimi, dil öğretim süreci, temel dil becerilerinin özellikleri ve eğitimi, anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi, temel dil becerilerinin eğitiminde kullanılabilecek bireysel ve grupla öğretim yöntem ve teknikleri ve uygulamadaki özellikleri; dil öğretim programlarının incelenmesi; geleneksel yöntem ve teknikler; anlatma, tartışma, soru-cevap vb.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Ana dil, ana dili ve yabancı dil kavramları; Türkçenin öğretimine dair eserler, tarihsel dönemlere göre Türkçeye ve öğretimine verilen önem, ana dili ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yönelik eğitim politikaları ve programları; Türkçenin tarihî gelişimi ve coğrafi yayılma alanları; Türkçe öğretimine dair sosyal, siyasi ve kültürel gelişmeler; Osmanlı Devleti ve Cumhuriyet döneminde Türkçenin öğretimi.



BİLGİSAYAR DESTEKLİ TÜRKÇE ÖĞRETİMİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Türkçe öğretimiyle bilgisayar teknolojisi ilişkisinin tanıtılması ve Türkçe öğretimine katkıları bağlamında teknolojik altyapının sınanması. Dil öğretimi amaçlı internet sitelerinin incelenmesi, Dil öğretimi amaçlı yazılımların incelenmesi, akıllı tahta uygulamalarının tanıtımı, internet destekli öğretim uygulamalarının tanıtımı. Android, IOS vb. üzerinde Türkçe Öğretimi yazılımlarının gerçekleştirilmesi.

GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU (T:3 U:0 AKTS:6)

Bu dersin amacı öğrencilerin; oyun, ritüel ve tiyatro ilişkisini, geleneksel Türk tiyatrosunun gelişme aşamalarını ve Türk kültürü içindeki yerini anlamasını, geleneksel Türk tiyatrosunun kaynakları, özellikleri ve türlerini kavraması sağlamaktır. Geleneksel Türk tiyatrosunun gelişme evreleri, özellikleri ve kaynakları. Geleneksel Türk tiyatrosunda türler. Köy seyirlik oyunlarının tanımı ve sınıflandırılması. Dünyada ve Türklerde gölge oyunu, Türk gölge oyunu Karagöz'ün kökeni, özellikleri, oyunlardaki tipler.

OKUMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Okuma kavramı odaklı bir ders olup okuma becerisinin kuramsal boyutlarıyla açıklanması, ortaokul öğrencilerinin okuma alışkanlığının yaygınlaştırılması için yapılması gerekenler ve okuma becerisine yönelik tekniklerin incelenmesi, okuma çeşitleri ve amaca bağlı olarak okuma çeşidinin seçilmesi, eleştirel okuma çalışmaları yapılması, Türkçe eğitiminde okuma becerisini geliştirme çalışmaları, 'Eleştirel okuma' kavramını metinlerden yola çıkarak örnekleme, eleştirel okuma çalışmaları ve alıştırmaları yapma gibi konular ele alınmaktadır. Elde edilen çalışmalar neticesinde okuma temelli uygulamalar geliştirilmektedir.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ESKİ TÜRK EDEBİYATININ KULLANIMI I (T:3 U:0 AKTS:6)

Edebiyatın temelini dil; dilin de edebiyatın vazgeçilmez malzemesi olması nedeniyle dil ve edebiyatın Türkçe öğretmenliğindeki birlikteliğinin ele alındığı bir derstir. Eski alfabeler, yazma teknikleri gibi kavramları kullanarak Türkçe öğretmenlerinin öğrencilerine yeni bir bakış açısı ile okuma ve yazma zevki aşılama için alternatif bir yol göstermek, ortaokul öğrencilerinin eski yazı ile en makul ve yararlı bir şekilde tanışmalarında öğretmenlerin dikkat etmesi gereken hususlar gibi konular ele alınmaktadır.

DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Dil bilgisinin tanımı ve önemi, dil bilgisi öğretiminde başvuru temel yaklaşımlar, yöntemler ve teknikler, dil bilgisi öğretiminde karşılaşılan temel sorunlar (terim sorunu, yaklaşım sorunu, imla ve noktalama sorunları vb.), geçmişten günümüze Türkçe öğretim programlarında dil bilgisi öğretiminin



ele alınışı, konuşma, yazma, okuma ve dinleme gibi dört temel dil becerisinin ediniminde ve eğitiminde dil bilgisinin yeri.

TÜRK HALK EDEBİYATI METİN İNCELEMELERİ-I (T:3 U:0 AKTS:6)

Bu ders ile öğrencinin, metin inceleme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olması ve anonim halk edebiyatı (masal, tekerleme vd.) türlerinin Türkçe eğitimindeki kullanılabilirliğini değerlendirebilmesi amaçlanmaktadır. Bu derste metin inceleme yöntemleri hakkında bilgi verildikten sonra, anonim halk edebiyatı şubesinde üretilen türler genel bir değerlendirmeye öğrenciye aktarılacak ve Türkçe eğitiminde kullanılabilirliği yüksek olan masal, tekerleme vd. türler hakkında ayrıntılı değerlendirmelerde bulunulacaktır.

TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMLARI (T:3 U:0 AKTS:6)

Cumhuriyet'ten günümüze ortaokul Türkçe öğretim programları hakkında temel bilgilerin verilmesi. Söz konusu öğretim programlarının eleştirel bir tavırla incelenip değerlendirilmesi. Öğretim programlarının şekil, içerik, amaç ve temel dil becerileri açısından ele alınması. Programların değişmesine neden olan etkenlerin belirlenmesi.

KARŞILATIRMALI ÇOCUK EDEBİYATI (T:3 U:0 AKTS:6)

Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimde Temel Kavramlar (Öteki/Ötekileştirme, Tevarüd, Edebî Eserlerde Doğu-Batı Karşılaştırması); Türkiye'de Karşılaştırmalı Edebiyat Çalışmaları; Karşılaştırmalı Edebiyatta Çeviribilim ve Çocuk Edebiyatında Çeviri Metin Sorunu; Karşılaştırmalı edebiyat biliminin genel ilkeleri, kavramları; metin inceleme ve eleştiri yöntemleri; eğitimde çeviri metin kullanımının ölçütleri; dünyada çocuk edebiyatının genel durumu; Türkiye'deki çocuk edebiyatının genel durumu; yerli yabancı eserlerin metin inceleme ve eleştiri yöntemlerine göre (kültürel açıdan, mesaj, konu vb. açılardan) karşılaştırılması.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİ KAYNAKÇASI (T:3 U:0 AKTS:6)

Bu derste öğrenci Türkçe öğretimi kaynaklarını nasıl tarayacağını öğrenir, belirlediği konularda araştırma yapmanın inceliklerini kavrar, kaynakları araştırır. Kaynakça yazmanın inceliklerini öğrenir. Yazacağı tez için fikir üretirken Türkçe öğretimi alanında yapılmış çalışmalara da hakim olur.



BAHAR YARIYILI

EDEBİYATTA ESTETİK DEĞERLER (T:3 U:0 AKTS:6)

Bu ders, sanatın insanı yaratıcılık ve yenilikçilik değerleri ile nasıl buluşturduğunu, sanatın duygusal aklı besleyerek nasıl enerji yüklediğini öğretme benimsetme hedefine yönelik yöntemlerin öğrenildiği kuramsal ağırlıklı bir derstir. Estetik dersi, öğrencilerini sanat değerleri açısından kaliteli ile kalitesiz ürün arasındaki farkı ayırt edebilme; sanatsal değerleri duyumsama; sanatsal değer üretme veya üretilmiş sanat eserinin anlamını çıkarsayabilme; sanat eseri ile işlev arasındaki bağı duygu ile akıl arasında bağ kurarak kavrayabilme; sanat eserinden duygusal ve zihinsel olarak etkilenebilme becerileri ile donatır.

DİL ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ II (T:3 U:0 AKTS:6)

Temel dil becerilerinin eğitiminde kullanılabilecek bireysel ve grupla öğretim yöntem ve teknikleri ve uygulamadaki özellikleri; Türkçe öğrenme-öğretme sürecine ilişkin ortam tasarımı ilkeleri; dil becerilerine yönelik problem temelli uygulamalar; iş birlikli öğrenme, aktif öğrenme, beyin temelli öğretim, çoklu zekâ kuramı, e-öğrenme vb.

DİL VE EDEBİYAT EĞİTİMİNDE DRAMA (T:3 U:0 AKTS:6)

Drama teriminin tanımı ve anlamı, benzer terimlerden (Psiko drama, Yaratıcı drama, Drama-Oyun, Drama) farkı, eğitsel dramanın yapısı ve uygulanma aşamaları, eğitici dramanın yaş gruplarına ve uygulama alanları; ilköğretim birinci kademedeki ilkokuma-yazma ikinci kademedeki Türkçe ve ortaöğretimde dil ve edebiyat konularının öğretiminde drama etkinliklerinden yararlanma; dil ve edebiyat eğitiminde drama etkinliklerinin kullanımı ve başarı, motivasyon ve tutum üzerine etkisi; drama etkinliklerinin tasarımı ve uygulanması.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR (T:3 U:0 AKTS:6)

Türkçe öğretimi kapsamında; dinleme, konuşma, okuma ve yazma öğrenme alanlarının içerikleri ve bu alanlarda kullanılabilecek özel öğretim yöntem-teknikleri ve öğretime ilişkin uygulama ilkeleri; Türkçe öğretimini etkileyen öğrenme kuram ve yaklaşımları; yapılandırmacılık kuramıyla ilişkili olan çoklu zekâ, beyin temelli öğrenme, etkinlik temelli öğrenme, sarmal yaklaşım, beceri öğretimi, eylem araştırması, durumlu öğrenme vb. kuramlarının Türkçe öğretiminde kullanılmasıyla ilgili değerlendirmeler ve uygulama örnekleri.

ÇAĞDAŞ TÜRK TİYATROSU VE EĞİTİM (T:3 U:0 AKTS:6)

Tiyatro hakkında genel değerlendirmeler, Türk edebiyatında tiyatronun genel görünüşü, dram ve tiyatro, Türk ve dünya edebiyatında tiyatro sanatının edebiyat akımlarına göre gelişmesi, Cumhuriyet devri Türk edebiyatında tiyatro sanatı (1923- 1939; 1939- 1960; 1960- 1980; 1980 sonrası) ve



topluluklar, tiyatro eserini inceleme yöntem ve teknikleri, Türk ve dünya edebiyatında önemli sanatçıların bazı eserlerinin bilimsel yöntem ve teknikler yoluyla tahlili ve sahneye taşınması, tiyatro ve eğitim, ilköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan tiyatro metinlerinin Türkçe ve tiyatro öğretimi bakımından incelenmesi.

TÜRK HALK EDEBİYATININ KAYNAKLARI (T:3 U:0 AKTS:6)

Türk Halk edebiyatının kaynaklarını olan sözlü ve yazılı üretimlerin değerlendirilerek halk edebiyatı ürünlerinin temellerinin ortaya konulması. Halk edebiyatına bilgi ve malzeme veren kaynaklardan haberdar olunarak bu kaynaklardan yararlanma yollarını kavratılması.

Türk Dili ve Edebiyatının metinlerini başlangıcından günümüze kadar edebi ve filolojik açıdan değerlendirebilir. Batı edebiyatı metinleri ile karşılaştırma yaparak metin çözümlemesi yapar.

Halk edebiyatının doğuşu ve tarihsel süreç içerisindeki gelişimini kavrar. Halk edebiyatının kaynaklarını değerlendirir. Halk edebiyatının sözlü kaynaklarını kavrar. Halk edebiyatının yazılı kaynaklarını kavrar ve yazılı metinler içerisindeki temsillerini çözümleyebilir. Sözlü ve yazılı kültür arasında karşılaştırma yaparak halk edebiyat geleneğinin karakteristik özelliklerini ayırt edebilir.

YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Okuma becerilerinin geliştirilmesi dersinde işlenen hususlar temelinde yazma becerisinin kuramsal boyutlarıyla açıklandığı, yazılı metin türleri konusunda ortaokul öğrencilerini bilinçlendirme ve uygulama çalışmalarıyla Türkçe öğretmenlerinin hem öğrenen hem de öğretici kişi olacakları bilinciyle hareket etmeleri için yazma çalışmalarının yapıldığı, yazma alışkanlığının kazandırılması üzerine öğrencilerin yaşadıkları problemlerin tespiti ve bunu gidermek için alınacak tedbirler gibi konuların işlendiği bir derstir.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ESKİ TÜRK EDEBİYATININ KULLANIMI II (T:3 U:0 AKTS:6)

Güz dönemi çalışmalarının devamı niteliğinde, eleştirel okuma yazma kavramlarına tarihsel bir süreçte bakılan ve değerlendirilen bir derstir. Yazma geleneği üzerinde durularak öğrencilere bu kültürün nasıl verileceği, ortaokul öğrencilerine okuma ve yazma alışkanlığı kazandırılmasında Osmanlı yazısının ve kitap kültürünün ne şekilde kullanılacağı işlenmektedir.

TÜRKÇE EĞİTİMİNDE ÇOCUK EDEBİYATININ KULLANIMI (T:3 U:0 AKTS:6)

Çocuğun, edebiyatın ve çocuk edebiyatının tanımı, çocuklar için yazılmış kitaplarda bulunması gereken özellikler (görsel tasarım özellikleri ve içerik özellikleri), Türk ve dünya edebiyatında çocuk yazınının tarihi ve gelişimi, klasik çocuk edebiyatı ürünleri hakkında bilgiler, güncel çocuk edebiyatı ürünlerinin değerlendirme ve analizi, seçilmiş çocuk edebiyatı ürünlerinin çocuğa uygunluğunu



belirleme uygulamaları, Türkçe ders kitaplarında kullanılan metinlerin ve resimlerin çocuk edebiyatına uygunluk ölçütleri bakımından değerlendirilmesi.

TÜRK HALK EDEBİYATI METİN İNCELEMELERİ -II (T:3 U:0 AKTS:6)

Bu ders ile öğrencinin, metin inceleme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olması ve halk edebiyatının aşık ve tekke şubelerinde ürettiği türlerin Türkçe eğitimindeki kullanılabilirliğini değerlendirebilmesi amaçlanmaktadır. Bu derste Türk halk edebiyatının aşık ve tekke şubelerinde üretilen türler genel bir değerlendirmeye öğrenciye aktarılacak ve bu türlerin Türkçe eğitiminde kullanılabilirliği hakkında ayrıntılı değerlendirmelerde bulunulacaktır.

TÜRKÇE EĞİTİMİNİN TEMEL MESELELERİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Türkçe eğitime genel bir bakış. Türkçe eğitiminde yaşanan temel sorunların literatürden hareketle tespiti. Türkçenin ana dili olarak öğretiminde karşılaşılan güçlükler. Yaşanan sorunlara akademik çalışmalardan hareketle çözüm önerileri sunulması.

DİL EDİNİMİ VE TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Dil Edinimi ve Dil Öğrenimine İlişkin Temel Kavramlar (Dil, Ana Dil, Ana dili, Edinim, Dil edinimi, dil öğrenimi, yabancı dil vb.), Çocukta Dil Gelişimi ve Ana Dil Öğrenimi, Türkçenin Ana Dil Olarak Edinimi, Dil Edinim Kuramları, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğrenimi ve Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni, İki Dillilik, Çok Dillilik, Ana Dil Terki ve Dil Değiştirme Kavramları, Yabancı Dil Öğretiminde Temel Yaklaşımlar ve Yöntemler, Dil Öğreniminde Temel Sorunlar.

KARŞILAŞTIRMALI ANA DİLİ ÖĞRETİMİ (T:3 U:0 AKTS:6)

Bu derste öğrenci, önce ana dili öğretiminin temel kavramlarını bilir. Ana dili öğretiminin önemini kavrar. Ülkemizde ve dünyanın çeşitli ülkelerindeki ana dili öğretimlerini karşılaştırmalı olarak inceler, benzerlik ve farklılıklarını tespit eder. Ana dili öğretiminin ülkelerdeki benzer ve farklı sorunlarını görür. Sorunlara çözüm önerisi getirme noktasında fikir geliştirmeye çalışır.

